

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
(Začasno le štirikrat na teden.)
Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.
Ček. rač. začasno št. 13.321.

NAPREJ

Socialistične stranke Jugoslavije.

Stane mesečno 25 Din, začasno 20 D.
za inozemstvo 35 Din, začasno 25 D.
(dokler ne začne zopet redno izhajati.)
Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Mallo glasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din.
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.
Reklamacije za list so pošt. proste

300 žrtev alkohola.

V celjski »Novi Dobi« št. 44/VI je izšel članek pod takim naslovom. Pisec trdi, da je umrlo 1. 1923. v Jugoslaviji le 300 ljudi zaradi alkoholizma. Članek je nepodpisan. Vkljub temu vem, da izhaja članek iz gostilničarske organizacije, če ne direktno iz tajništva te organizacije, Človeka, ki je pisal članek, bi mogel iz članka točno orisati.

Razumljivo je, da priporoča pisec zmernost — samo včasih se zmoti ter napiše treznost. Govori o zdravih in nezdravih alkoholnih pijačah, kakor da bi medicina ne prištevala vseh vrst alkohola k strupom! Boji se pisec, kaj bomo drugače z vinom, kaj ho s producenti. Kakor najvinnorodnejša država na svetu Argentina ni obubožala radi prepovedi alkohola, tako tudi Slovenija in Jugoslavija ne bi prav nič zgubila, temveč le pridobila. Viničarji bi se hranili s hrano, katero sedaj uničujejo spreminjajoč jo v alkohol — njihovega stradanja bi bilo konec. Produktivne zadrage in pametno gospodarstvo, to je potrebno, pa bo viničarski narod rešen.

Toda pustimo premišljevanje o pisanem članku ter preidimo na alkoholne žrtve. Mi nikakor ne obsojamo alkoholnih žrtev, temveč jih pomilujemo. Obsojamo pa jugoslovansko družbo, obsojamo jugoslovansko inteligenco, da dovoli propadanje in degeneriranje našega naroda, obsojamo časnikiarstvo, da se ne zavzame z večjo vneto za alkoholno vprašanje. Mi vemo, da je človek produkt okolice. Če se nam alkoholni duh vsiljuje celo v vsakdanje našo duševno hrano — ali je čudno, da je življenje takšno? Zdi se mi da smo svojo revolucionarnost 1918. l. z zadnjim prevratom zapili ter da duševni revolucionarji po tem pijančevanju spe z velikim mačkom na hrblju.

300 ljudi je torej preteklo leto nesrečno končala zaradi akutnega zastrupljenja z alkoholom. Ali je samo 300 žrtev? Vsako leto umre v Jugoslaviji 360.000 ljudi, od tega 200.000 za nalezljivimi boleznimi. Tuberkuloznih je 1.500.000, spolno bolnih 2 milijona (po prof. dr. Štamparju).

V New Yorku je zaradi prepovedi alkohola padlo število tuberkuloznih za 50%. Isto se nam poroča iz glavnih mest Norveške.

Preiskavanja primarija dr. Thierija v Zagrebu (in mnogo drugih svetovnih znanstvenikov) dokazujejo, da igra alkohol v 50—75% ulogo posredovalca pri infekciji spolnih bolezni. V kolikor so mi razmere v Celju in okolici znane, moram izjaviti, da je tu isto razmerje.

Če porabimo ta fakta za Jugoslavijo, potem lahko rečemo: število odprte [nalezljive] tuberkuloze in spolnih bolezni bi v Jugoslaviji lahko padlo z odpravo alkoholizma za polovico t. j. samo pri tuberkulozi za 1/4 milijona ljudi.

Kdor v narodnem gospodarstvu računa z živo človeško energijo, ta ve, kakšen plus pomeni 1/4 milijona duševno in telesno zdravih ljudi. Pomislimo dalje, da bi mogli z odpravo alkoholizma in s pomočjo brezplačnih ambulatorijev vsaj nalezljivo sifilido, če ne tudi gonorejo skoro popolnoma zatreti.

Kar se tiče smrtnih slučajev kroničnega alkoholizma, bi imeli lahko točno statistiko, če bi izvrševali državni uradi svojo dolžnost. Sama domnevanja in površne kalkulacije nimajo pomena. Kakor za prevrat v naši državi velja tudi za državo resnica, da so največji nasprotniki napredka tisti, ki branijo ljudstvu sodelovati pri javni kontroli. V vsaki najmanjši občini poznajo smrtno slučaj alkoholičarja, seveda so po navadi še veseli, če dotični umrje, ker so kronični alkoholičarji vsem v nadlego, zato v tem zadovoljstvu pozabljajo, da je smrt samo manjše zlo, da je pa vendarle zlo in sicer tudi za alkoholičar samega, ki se po navadi sploh ničesar drugega ne boji, samo smrti, nagle smrti. Če bi vse take žalostno srečne slučaje javno ugotovili in naredili vsaj ob letu pregled, podobno kakor izdaja prenovljena naša stranka mesečne preglede o svojih organizacijah, potem bi se nesrečno naše ljudstvo vse hitreje izklopalo iz alkoholnega blata, v katerem se danes paca in valja po večini z neumnimi izgovori, češ, jaz nisem tak alkoholičar, jaz ga le tu in tam izpijem kozarček. Če bi tak človek videl pošten resničen pregled, koliko njegovih bratcev je dalo življenje zaradi neumne ljubezni do »kozarčka«, potem bi svojih želodčnih težav ne popravljval več z različnimi rožami in vermuti, ki mu

pomagajo le toliko, kakor če si rdeči ali modri nos pobarva in popudra, ampak bi se rešil pred resnično nevarnostjo z edinim resničnim sredstvom: pustil bi alkoholni strup kapitalistom in njih hlapcem, naj uničujejo z njim sebe, ne pa ljudstva.

Razmerje med »Udarniki« in »Svobodo«.

Mnenje in predlogi paritetne komisije.

Centralni odbor Splošne delavske izobraževalne zveze »Svobode« v Ljubljani je pozval UDR v Ljubljani, da se sestane po dva delegata vsakega društva kot paritetna komisija, ki naj se razgovore in sporazumeje o predlogih, ki naj bi omogočili, da se v bodočnosti zagotovi sporazumno delo obeh društev in izbegnejo vsa nesporazumljenja, ki so se v zadnjem času pojavila.

Dne 2. in 8. maja 1924 se je ta paritetna komisija sešla in sicer za Svobodo ss. Rejc in Bitežnik, za UDR pa ss. Andrej Svetek in dr. Korun. V smislu predloga UDR naj bi stranka imenovala predsednika za to komisijo, vendar so se člani zedinili na to, da začasno poverijo s predsedovanjem v komisiji s. Rejca.

Komisija je nato v daljšem razgovoru, v katerega so posegli vsi člani, obširno razpravljala o določitvi delokroga obeh društev ter o načinu sodelovanja obeh društev in je končno v vseh navedenih vprašanjih soglasala v sledečih predlogih in željah, ki jih s tem predlaga odboroma obeh društev v svrhu odobritve:

1. Izhajajoč iz prepričanja, da sta obe društvi del enega delavskega razrednega pokreta in da se morata obe društvi v svojih stremiljenjih medsebojno podpirati; da izvrše zastavljene si naloge, želimo, da vlada med obeh organizacijama tesno prijateljsko in sodelniško razmerje.

2. »Svobodi« ostane neokrnjen ves njen sedanjí delokrog in se UDR posveti izključno nalogam delavske obrambe in skavtske organizacije, tako, da ostane posebno vsa organizacija telovadbe in športa v okviru »Svobode«.

3. Obe organizaciji smeta kulturno in izobraževalno delo izven kroga svojih članov gojiti samo v pod št. 2. odrejenem delokrogu športa.

4. Obe društvi si obetata vzajemno sodelniško moralno, pa tudi dejansko pomoč, posebno bo UDR sistematično navajalo in vzgajalo svoje člane k aktivnemu društvenemu delovanju v »Svobodi«. Telovadni podzvezi »Svobode« je posvečati posebno pozornost. Zato bo UDR pomagalo telovaditi DTE podzvezi s svojimi vaditelji in bo skušalo uveljaviti geslo: Kdor Udarnik, ta Svobodaš. Istotako bo pa tudi »Svoboda« širila med svojimi člani smisel za delavsko obrambeno delo in skavtizem UDR.

5. Telovadne proste vaje, v kolikor jih bo UDR sploh gojilo, naj Udarniki vežbajo v okviru DTE »Svobode«.

6. Prirejajo naj se skupni izleti.

7. Želimo, da se poveljevanje za redovne vaje obeh organizacij izjednači za kar naj se tehnična vodstva organizacij po možnosti sporazumejejo.

8. Želimo, da se izvede sklep DTE, da bodi paradni krog DTE enak UDR z edino izjemo znakov ki so pri vsaki organizaciji drugačni.

9. Da se v bodoče regulira medsebojno prijateljsko razmerje obeh organizacij in v kali zatre vsako nesporazumljenje, naj ostane inštitucija paritetne komisije stalna. V komisijo naj pošilja vsako društvo po 2 člana, ki morejo, če le ena stran zahteva, zaprositi pokrajinski odbor SSJ, da jim nominira predsednika. Vsako društvo ima pravico, da predloži svoje pritožbe in želje tej komisiji, ki jih rešuje in predlaga kompetentnim odborom v ravnanje.

10. Društvena odbora si sporočita pristaneke na te predloge, na kar se ta sestanek objavi v »Delavcu« in »Socialistu«.

V Ljubljani, dne 8. maja 1924.

Za UDR:

Dr. Korun l. r.

Andrej Svetek l. r.

Za »Svobodo«:

Op. ur. G. dr. Korun res znajo! Ta komisija je krasen slučaj zapeljevanja delalavstva potom nepedantskih juristov. Rejca stisnejo v predsedstvo, da nima glasu; priznajo mu vse, kar hoče, da ga pridobijo za »enotnost«. Tako je dobil dr. Korun

izpričevalo delavca za razredni pokret. Interesantno je, da določajo pokr. odbor SSJ, ko mislijo načelstvo Korunovcev. Ali kdo veruje, da dr. Korun ne pozna svojih strankinih inštanč? Da je pod tem pokr. odborom SSJ mislil Korunovsko načelstvo, se vidi samo iz konca, kjer navaja samo svoje liste, »Delavca« in »Socialista«.

Seveda, če je mislil, da bo s to komisijo kaj dosegel, se je zmotil. Dokaz za to je sledeča

RESOLUCIJA

sprejeta na okrožni konferenci podružnic »Svobode« ljubljanske okolice, dne 11. maja 1924 v centralnem tajništvu »Svobode« v Ljubljani.

Zastopane so bile podružnice: Ljubljana, Šiška, Udmat-Moste in Vič-Glince; pozivu se ni odzvala podružnica na Vrhniki.

Z ozirom na predlog paritetne komisije »Svobode« in U. D. R. z dne 8. maja 1924 je bila v interesu razvoja naše kulturne organizacije sprejeta sledeča resolucija:

1. Ker stojimo striktno na stališču, da je delavcu treba koncentracije, ne cepljenja, želimo, da vsi člani UDR pristopijo v svrhu gojitve vzgoje v naravi kot člani k naši »Svobodi« ker imajo tukaj priliko gojiti isto, kar je že začrtano v njihovem programu.

2. Brezpogojno pa stojimo na stališču, da spada naloga vzgoje delavske mladine in pa ženstva v delokrog »Svobode«, ker delavsko mladino je treba smotreno vzgajati v idejnem socialističnem borbenem duhu.

3. Konferenca pričakuje od strani vodstva UDR umestno razumevanje naše dobre volje, da premostimo vsa nasprotstva, ki ovirajo konsolidacijo delavskega pokreta.

Razno.

Na Bledu sta se sestala Ninčič in češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Gospodje so priredili ta sestanek, da bi »poglobili« prijateljstvo s Poincaréjem s kakim dogovorom o vojni pogodbi za podpiranje francoskega imperializma in češkoslovaško-jugoslovanskih težnj po mastnih provizijah. Pa jih je presenetila nesreča, da je Poincaréja z vsemi njegovimi pretepaškimi namerami baš v tem trenutku vihar odpihal, ki ga je sejal s svojim vetrom. Tako se pogovarjajo sedaj ti diplomati o podobnih prijateljskih zvezah z Mussolinijem in se tolažijo s slabim upom, da se francoska politika navzlic spremembi režima vendarle ne bo spremenila. To so seveda klavrne tolažbe.

Preveč bolnišnic imamo ali pa preveč bolnikov, si misli združena beogradska korporacija, ki je zato sklenila, da prične z redukcijo enega ali drugega. Prvo je mogoče reducirati z zaklenitvijo vrat, drugo pa tako, da vržejo bolnike iz bolnišnic in jih pošljejo domov umreti ali pa na cesto. V zadnjih dneh je po Sloveniji veliko zgrazanje nad takimi redukcijami v ljubljanski bolnišnici, v sami norišnici na Studencu bodo postavili menda 300 bolnikov pred vrata, druge bolnišnice po Sloveniji so pa tudi že na vrsti. Na vse intervencije, na vse proteste odgovarja vlada z dvema besedama: Nema para! — Paro potrebujejo seveda za to, da pride korupcijski voz Pašičeve familije in vseh njegovih žlaht tem hitreje naprej. Pri nas so milijarde za ubijanje ljudi vedno na razpolago, ker z denarjem, v takšne svrhe uporabljenim, se dajo dobički najlažje in najbolj nekontrolirano delati; za zdravje ljudstva pa ni niti bora. Bolnišnice se zapirajo, bolniki se mečejo trumoma pred vrata — to pove vse, kako daleč smo že prišli v tej državi, o kateri si je včasih kdo še upal trditi, da je bila potrebna ustvaritev, ker drugače ne bo šlo ne eno ne drugo njenih plemen v človeški zgodovini ničesar. Ali je bila vredna? Mi pravimo, da je sploh še ni, ker za vsako državno samostojnost je treba samostojno odločujočega ljudstva. Pri nas je pa se ljudstvo iz tisočletnih krempljev enih svojih hien samovoljno podalo v kremplje drugih hien. Razloček je ta, da so mu prejšnje hiene glodale kosti pod tujim imenom in v odkritosrčnem priznanju svoje krvoločne narave, danes pa ga glodajo v znamenju jugoslovanskosti, svobode in demokracije.

Madjarska vlada namerava opustiti zloglasno internacijsko taborišče Zalaegerszeg. To ime ne bo

nikoli pozabljeni v zvezi s tisočimi žrtvami, ki so padle na tem prostoru. Tudi ne bo pozabljeno, da je na tem mestu katolicizem imel največ prilike pokazati se v polni praksi. Če z vsem drugim ne, z Zalaegerszegom se je katolištvo postavilo v eno vrsto z najbolj brutalnimi gibanji v moderni dobi, ki so preklela, da na bo ostala po njih niti senca kakega odločanja v družbi, ki prihaja. Zalaegerszeg je le drugo ime za grozodejstva ruskih „ček“ in laških fašizmov.

Rumunska monarha potujeta sedaj okrog raznih vlad, da bi izprosila kredite za svojo skrahirano državo. V Parizu jim je buržoazija priredila enega izmed tistih svečanih sprejemov, ki se dajo s kupljenjem par sto ploskačev in živio-kričačev tako hitro organizirati. Drugače pa ni imel ta obisk nobenega pomena. Tudi za imperialistično Rumunsko velja isto kar za provizij lačno diplomatsko Jugoslavijo: razmere na Francoskem so se korenito spremenile in ni več o tem govora, da bi se male države oz. njih ljudstva v prid par diplomatom prodajala inostranim fabrikantom municije in topov. O kakih kreditih za Rumunijo ni bilo na Francoskem niti govora. Sedaj sta se napotila oba monarha v London. Tam pa bosta še slabše naletela. Listi delavske stranke že kar za naprej izjavljajo, da na Angleškem denarja za oboroževanje Rumunije, zlasti pa za kako vojno proti Rusiji ni in ga ne bo. Obenem pa povedo angleški delavski listi še marsikatero o reakcionarnosti rumunskega režima. Tako bi bilo že kar sedaj bolje, če bi se oba rumunska maziljenca obrnila in se povrnila v Bukarešto poskušati s poštenim delom pomagati svoji državi iz krize. Če ne, naj kar počakata, kaj se bosta zmenila Beneš in Ninčić z Mussolinijem. Ta zveza bi bila za rumunsko reakcijo še najprimernejša, največji roparji ljudskega blagostanja v Evropi bi se znašli potem med seboj.

Kakšen bo položaj v sedanji povolitveni Nemčiji, še ni videti. Videti pa je da se nemški fašizem še nič ni naučil. Da ostane bikes pač v vsakem položaju bikes. V tem težkem času, ki pa prinaša za Nemčijo s propadom francoskega imperializma najboljše konjunkturo, nima ta fašizem nič večjih skrbi kakor da prireja tiste znane umazane bedaste nacionalistične parade in hujska ljudstvo proti nemškemu „smrtnemu sovražniku“ francoskemu ljudstvu. V Halle so imeli te dni takšno parado, ko so odkrili staremu sabljaču Moltkeju spomenik. Kar zanimivo je gledati, kako si je nacionalizem po vsem svetu tudi v tem oziru do dolgočasnosti enak, da se navdušuje ne morda za takšne predstavnike naroda, ki so blesteli po večini svojega duha, temveč samo za kakšne specialne mesarje, ki jim je „sreča“ pomagala, da so utegnili poklati in pohabiti na nasprotni strani več živih ljudi, nego je bilo poklanih in pohabljenih na lastni strani. Pred nemškim fašizmom mora begati po tujini največji duh med sodobnim Nemštvom Einstein, v istem času postavlja nemški fašizem spomenike mesarju in duševnemu revežu Moltkeju. Tako je povsod. Pri tisti „slavnosti“ v Halle je prišlo do spopadov s komunisti, pa to ni še nič v primeri s slabim utisom, ki ga delajo take idiotske prireditve v tem času na inostranstvo, zlasti na francosko ljudstvo, ki je baš sedaj dokazalo, da stoji v veliki večini za onimi, ki so za miren sporazum z nemškim ljudstvom. Nemški fašizem ne predstavlja sicer niti celitine nemškega ljudstva, ampak nem vsem je znano, kako znajo hujskati izrabljati vsako kretnjo podobnih hujskačev za podpihovanje sovraštva med narodi. Tudi vemo, da ljudje še vedno rajši zapadejo hujskačem nego dejstvom. Tako je čisto mogoče, da si bo Nemčija še v tem ugodnem trenutku zaigralo vse šanse za mirno rešitev, če ne bodo znali njeni trezni sloji paralizirati vsako kretnjo nemških nacionalističnih idiotov.

Poincaré odstopi najbrže 1. junija, nakar se umakne političnemu življenju. Isto usodo so si izvolili še razni drugi propadli politiki, n. pr. kričač Tardieu. Sestanka med Poincarejem in Macdonaldom ne bo. Levičarji bodo najbrže prisilili tudi predsednika Milleranda, da odstopi. Vodstvo nove vlade bo poverjeno po vsej politiki radikalcu Herriotu, ki dela predvsem za priznanje Rusije in zblizenja z Nemčijo.

Stanovi v francoski zbornici. V novi francoski zbornici so zastopani sledeči stanovi: 30 delavcev, 53 kmetov, 33 vseučiliških profesorjev, 161 advokatov, 2 arhitekta, 2 bankirja, 33 trgovcev, 4 državni svetniki, 2 zobozdravnika, 31 zdravnikov, 7 duhovnikov, 28 trgovskih sotrudnikov, 18 državnih uradnikov, 46 industrijev, 4 notarji, 11 častnikov, 6 lekarnarjev, 44 hišnih posestnikov, 37 časnikarjev in 2 živinozdravnika.

Baldwinov predlog za nezaupnico delavski vladi zaradi odprave nekkih carin je bil v spodnji zbornici odklonjen. Liberalci so glasovali skoro vsi za odklonitev, kakor smo že zadnjič povedali, da se bo zgodilo. Boje se pač volitev.

Na Španskem so bile prvomajniške proslave prepovedane, pa so se vseeno vršile v zaprtih lokalih. V Madridu jo delo popolnoma počivalo. To kaže da je španski proletariat pri vsem žalostnem položaju španske države vendarle močnejši nego fašistovska diktatura nad njim.

Še ena tepena. Na Japonskem so bile volitve. Pri teh je dobila opozicija 282 mandatov v državni zbor, 146 vlada, 26 pa neodvisni. Volitve so bile na več krajih krvave.

Bivši vodja kitajske revolucije Sunjatsen je umrl na vnetju možganov. Umrl je v trenutku, ko se najrazličnejši generali tepejo med seboj za korita. Kar vi potrebujete, to je Elzaflud. To je pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine. Poizkusna pošiljka Din 27— Lekarna Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrg št. 252. Hrvatska.

Zabukovca. V nedeljo dne 18. maja se bo vršil ob pol 10 dop. v gostilni Ivan Cocej v Megojnicah občni zbor kraj. pol. org. SSJ v Zabukovci z običajnim dnevnim redom: I. poročilo tajnika in blagajnika, II. volitev novega odbora, III. razno. Dolžnost vsakega člana je, da se gotovo udeleži občnega zbora. — Odbor.

Vestnik „Svobode“.

Šoštanj. Ker so nekateri Svobodaši ostali s članarino za več časa dolžni, jih opozarjam, naj poravnajo članarino do 18. t. m. v tajništvu „Svobode“ ali pri blagajniku. Kdor ne poravnava do tega časa, se bo izbrisal iz imenika in njegovo ime pride v javnost v časopis, da bodo vsi zavedni člani vedeli, kdo je tisti, ki bi rad iz sklade jedel, ali nič noter dal. Ako misliš biti član kult. org. „Svobode“, je tvoja dolžnost, da plačaš že vnaprej, ne pa da te mora vsak teden blagajnik opominjati. Če pa ne misliš, pa to povej, da ne bomo imeli dela s teboj. Če bi vsak član že vnaprej plačal, koliko lažje bi bilo delo tukaj in tudi v centrali! — Blagajnik, „Svobode“ v Šoštanju.

Velenje. Pozivamo vse, ki imajo izposojene knjige iz knjižnice „Svobode“ v Velenju, naj jih prinese nazaj najkasneje do 20. maja v prodajalno Kons. društva s. Marnu. To zaradi reorganizacije knjižnice. — Odbor „Svobode“.

Izletni odsek ljubljanske podružnice „Svobode“ skupno s podružnico „Svobode“ Vič-Glince priredita v nedeljo 18. maja celodnevni pešizlet čez Dobrovo in Grmado [938], Sv. Katarino [730], nazaj čez Toško čelo in Podutik. Hoda 6 ur. Zbirališče ob 6. uri pred Delavskim domom na Viču. Vodnik s. Remžkar. V slučaju slabega vremena izlet odpade. Vse prijatelje narave in delavske družbe vabita oba odbora gorenjih podružnic.

DRUŽINSKI IZLET KOVINARJEV Z JESENIC, JAVORNIKA, DOBRAVE IN LESC.

Izletni odbor, izvoljen od zaupnikov S. M. R. J. podr. Jesenice Javornika in Dobrave, je ukrenil vse potrebno, da se bo vršil pešizlet 25. maja 1924. v Mojstrano in Dovje.

Ob 6. zjutraj zbirališče dobravskih, javorniških in jeseniških sodrugov pred Delavskim domom na Savi. Ob 7. odhod izpred Delavskega doma s kovinarsko godbo na čelu.

Na jeseniškem kolodvoru sprejem sodrugov iz Lesc, nato dalje peš v Mojstrano.

Med potjo odmori s predavanjem o naravi. Ob prihodu v Mojstrano odmor — kosilo. Popoldne koncert godbenega odseka. Po končanem koncertu skupni odhod na vlak. Vsek izletnik naj se priklasi pri zaupnikih, ki imajo tozadevne pole in naj plača zaupniku 22 K za vlak iz Dovjega do Jesenic, Kdor hoče za kosilo pripravljeno jagnje naj plača zaupniku na polo 30 kron.

Denar je treba odračunati zaupnikom najkasneje do 18. maja.

Vstopnina na popoldanski koncert 5 Din. Žene in otroci vstopnine prosti.

Ker bo izletni odbor potreboval še nekaj sodr. in sodružic za različna dela med izletom in na koncertu, prosimo vse sodruge in sodružice, naj se zanesljivo odzovejo in se žrtvujejo z vestnim sodelovanjem.

V slučaju slabega vremena se izlet preloži na nedeljo 1. junija.

Vabimo tudi splošno vse sodruge iz Slovenije, da se nam pridružijo.

Ven v prosto naravo! Za izletni odbor: Jurij Jeram, Leopold Kovačič, Ivan Malenšek.

Dopisi.

CELJSKE NOVICE.

V Celju ni več Udarnikov, odkar je odšel g. kapitan Cebular, kateri je vsaj deloma vabil Udarnike telovaditi pod imenom „Svobode“ v okoliški šoli. Gospod protektor Koren pa ne mara telovaditi, ker je preveč zaposlen pri kartah in šahu, on telovadi le s kroglicami na bilard. Gospod Felicijan je tudi neke vrste Udarnik, svojo udarniško prakso pa izvršuje le ob priliki volilnega boja, drugače tudi on ne dela mnogo za to družbo.

Koren in Felicijan, Celjani pravijo „Francel in Korl“, sta pa postala protektorja pretepaške čede, s katero hočeta pomagati vsem slepim in nerazsodnim delavcem v tabor Kristanovcev.

Pogovor med Korenom in nekim demokratskim politikarjem na zborovanju stanov. najemnikov pred enim letom:

Demokrat: G. Koren, kako je to mogoče, da imajo v Celju socialni demokrati tako moč, medtem ko jih pred vojno skoraj ni bilo.

Koren: To sem vse jaz napravil, ker sem delavski prijatelj. Pred vojno so pa socialni demokrati bili samo kvartopirci in zato niso nič skupaj spravili.

Demokrat: Da, gospod Koren, vi ste veliko pomagali, ker z vami se da govoriti, saj ste obrtnik. Ta pogovor je poslušal star socialist, ki je obrtnik sedaj in ni kvartopirec. Zgajal se je nad samohvalo Korenovo.

Celje. [Da se spoznamo!] Cenjeni s. urednik, oprosti, da se oglašim kot član „Delavskega doma v Celju“ in spregovorim svoje objektivno mnenje o tistih „socialistih“, ki pravijo, da so naši prijatelji in nič ne delajo za nas delavce, in o tistih, ki trdijo, da nekaj razumejo o gospodarstvu in o zadrukah. V Celju se je ustanovila že pred dvema letoma stavbna in gostilniška zadruga „Delavski dom“. katera ima svoja pravila že tiskana, vendar po malomarnosti tistih, ki nekaj razumejo, še ni odobrena oz. registrirana. Nekdanji celjski soc. bog Franjo Koren in Felicijan sta že pustila natiskati knjige s svojim imenom in sicer z denarjem, ki so ga delavci skupaj znosili, Koren se je samo vpisal kot prvi član, a plačal še ni nič, niti enega deleža. On je zadrugo le izbral, ko je bil kandidat in nosilec liste za 600 Din, katerih še ni vrnil, dasiravno je osebno jamčil zanje. Če bi g. Korenu res bilo kaj za gospodarski napredek delavstva in če bi kaj razumel, bi v Celju že zdavnaj morali imeti delavsko kuhinjo in Del. pekarno. Pa to so tisti Korenovci, ki zagovarjajo gospodarstvo, če jim kaj nese, in tudi socialno zakonodajo, če so pri bola, blagajni sami kot kaj „boljšega“ nastavljeni. Najlepši dokaz je v tem, da ima Koren tajnika in blagajnika iz boln. blagajne v svoji edini „internacionalni“ partiji, ustanovljeni po beograjski zeleni mizi in koritarih iz Slovenije. Ker so tam takšni gospodje skupaj zbrani, je ta stranka pri celjskih kapitalistih tudi tako priljubljena, da imajo delavce, ki se izkažejo s Korenovo legitimacijo in belimi znamkicami, podjetniki najrajši, ker so to „socialisti“, ki delajo dnevno 9 in več ur brez 50% naplačila in še na 1. maja ne marajo praznovati praznika Dela. G. Koren in njegovi najnovejši zavezniki Štravs, Čepin in drugi to vse dobro vedo, zato so vstopili v akcijo, da rušijo revolucionarni delavski pokret strokovnih organizacij. Počasi vas bo tudi delavstvo spoznalo!

Iz Lesc pri Bledu. [Za smeh in kratek čas.] „Ti — a ne veš, da tukaj na javnem prostoru [op.: kolodvoru] ne smeta govoriti nemško!? [V Beogradu in v Zagrebu govorijo, a tu v Lescah ne boste!]" Tako je napadel neki triglavski junak, seveda „Orjunc“ dva mirno se pogovarjajoča delavca, eden izmed teh je sodrug in klati slovenščino tako, da je bolje če govori v svojem materinem jeziku, kakor da muči slovenščino.

Vi, gospod Ivan Šemrl mlajši, zakaj niste takrat protestirali, da naj ne govorijo nemško, ko ste sedeli v neki restavraciji na Lescah in ko je govoril g. predsednik „Orjunc“ z istim sodrugom, ki ste ga napadli, tudi — nemško. No da, mogoče niste razumeli, vsaj videti je bilo tako, kimali ste le z glavo, kakor se maje oslu rep. kadar ga gospodar malo pogladi z roko in se mu laská.

S tem korakom ste pa le pokazali, da znate odločno nastopati in če bi tudi takrat tako nastopali, ko vpijejo voznički pred kolodvorom: Brauchen sie einen Wagen? — Fahren sie nach Veldes? — bi do sedaj postal že časti vreden zemljan, samo sedež vaše modrosti bi trpel. Toda posebno veselje imate le nad delavci, to, kar ste vi sami.

Sicer pa je v Sloveniji slovenski jezik le uradni jezik, komur se hoče govoriti kakor se mu ljubi, pa mu ne smete vi nič očitati, če živimo res v svobodni in na demokratičnem temelju ustvarjeni državi.

Javorje pri Črni. Pri nas imamo gostilno „Pri kovaču“. Pri tej gostilni je tudi kovačnica, ki je bila pred letom prodana od skupnega posestva. Tisti krščanski oče, ki svoje otroke od doma odganja je iz samega krščanskega usmiljenja do svojih otrok to kovačnico prodal, na čisto, da bi dal enega sina v kovaški obrti izučiti in podjetje potem njemu v last dal. Ljubše mu je, da posestvo s pomočjo tujih najemnikov počasi hira kakor kak jetični bolnik. Kovačnico je kupil neki v kovaški stroki prav dobro izučeni kovač, Ta se na pol li, trčka prav dobro razume, kar se pa drugih del tiče, ga pa bolj slabo hvalijo In računati zas tudi prekleto dobro, pa to zna, da drugim po gostilnah to in ono očita. Pravi, da kar mačka rodi, miši lovi. To je njemu menda že prirojeno. Bilo je meseca februarja neko jutro, pa je na tisti stari izrek pozabil, ko je kakih 50 korakov od hleva pod snegom nekaj iskal in bolj gotovo tudi našel, kar je potem v svojo delavnico pod streho spravil. Letos o Veliki noči je ta nekdanji nemškoavstrijski socialist k sveti spovedi šel in čuje menda je tako odvezo dobil, da si je moral ves dan svojo kosmato dušo z vjonom prati, da bi mu ga ne mogel nihče niti s putrihom skupaj nanositi. Lansko leto se je ta nekdanji nemškoavstrijski sodrug vmešal v našo majsko manifestacijo, ali letos je temu lažisocialistu njegova golobica povedala, da on ne spada k majniški manifestaciji, ker ne dela pri rudarjih. Tudi vas rudarje socialiste opozarjamo na to, da ne hodite v takšne gostilne, katerim je le vaš denar lep. Bojkotirajte je treba takšne gostilne, v prvi vrsti tiste gostinčarje, ki niso na naš list „Naprej“ naročeni.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.) 16. V. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem, 1204